

Stan rozwoju fizycznego ludności wsi Wielkie Drogi w przedziale wieku 2-80 lat

Maciej Henneberg, Małgorzata Pezacka

PHYSICAL DEVELOPMENT OF THE POPULATION OF THE VILLAGE WIELKIE DROGI IN THE 2-80 AGE INTERVAL. The ontogenesis of metrical traits may be described by means of logistic curves. A logistic curve is being adjusted to individual trait values through the employment of the trial-and-error method.

Kompleksowe badania ludności wsi Wielkie Drogi, położonej w gminie Skawina, na terenie województwa krakowskiego, tuż przy jego zachodniej granicy, podjęto w ramach szerszego planu badań lokalnych grup ludności Polski, rozpoczętych w połowie lat siedemdziesiątych na kaszubszczyźnie [BERDYCHOWSKI, HENNEBERG 1978, HENNEBERG 1980] i kontynuowanych w latach osiedemdziesiątych w Wielkopolsce [KOWALIK 1984, PAWŁOWSKA 1984]. Badania te mają na celu możliwie wszechstronne scharakteryzowanie stanu i dynamiki biologicznej wybranych grup, w związku z czym zbierane są dane dotyczące cech antropometrycznych, markerów genetycznych, ciśnienia tętniczego krwi i dermatoglifiki, a ponadto wywiad rodzinny, ze szczególnym uwzględnieniem przebiegu rozrodu i kręgów kojarzeń, oraz wywiad lekarski. Opracowania poszczególnych zagadnień są w toku: w odniesieniu do wsi Wielkie Drogi

zakończono dotychczas tylko charakterystykę płodności i sposobności do działania doboru naturalnego [JÓZWIAK 1984, BUDNIK, JÓZWIAK 1988].

Wielkie Drogi są niedużą (ok. 80 rodzin) wsią podworską położoną przy ruchliwym, drogowym i kolejowym szlaku komunikacyjnym (Kraków-Oświęcim), w odległości 30 km od Krakowa. Położenie wsi powoduje specyficzny styl życia ludności. Dochody z prowadzenia niewielkich, często niesamowystarczalnych gospodarstw rolnych uzupełniane są zarobkami z pracy w przemyśle i usługach. Wiele osób dojeżdża do pracy do Skawiny i Krakowa, również na miejscu znajduje się zakład przemysłowy i zakład wychowawczy oferujący kilkadziesiąt miejsc pracy. Bliskość ośrodków miejskich oddziałuje też na aspiracje ludności, sposób zamieszkania, odżywianie się, poziom higieny i opieki lekarskiej. Naszym zdaniem opisana sytuacja nie jest w naszym kraju czymś wyjątkowym — liczba osiedli uzyskujących status podmiejski jest pokaźna.